SOSYALİST parti

İÇİN TEORİ-PRATİK BİRLİĞİ

AYLIK DERGİ
1 OCAK 1971'DE
ÇIKIYOR

"Devrimci mücadelenin
zaferi yolunda
Sosyalist Parti için
teori-pratik birliği
dergisini tanıtma bildirisi"

Sosyalist Parti İçin Teori-Pratik Birliği Aylık Dergisinin Tanıtma Bildirisi

İSTANBUL — 1970

kendiliğinden. Bununla birlikte, hareketlere katılan işçi kitlelerinin büyüklüğü, kullanılan mücadele yöntemleri, bu hareketlerin toplumu sarsış derecesi ve proleter ideolojisinin gitgide etkinliğini arttırması gözönüne alındığında, işçi sınıfının devrimci ve ilerici hareketler içindeki rolü tartışılmaz bir biçimde ortaya çıkıyor.

Türkiye işçi sınıfı hızla durumunun ve görevlerinin bilincine ulaşma yolunda; gittikçe daha fazla siyasi içerik kazanmakta olan iktisadî demokratik mücadelesi bugün artık büyük şehirlerin dışına taşmış durumda. Hareketler bütün engelleri yıkarak, hızla büyük işyerlerinden daha küçük işyerlerine yayılıyor, büyük devlet fabrikalarını etkisi altına alıyor. Proletarya, her geçen gün, yeni ve daha kesin yöntemlere başvurarak sömürücüleri, zorbaları telâşa sürüklüyor, yüreklerine korku salıyor.

İşçi hareketleri, en ağır baskılar altında geçen 35 yıllık bir duraksamadan sonra, on yıldır, sınıf dayanışmasının en güzel örneklerini vere vere, demokratik haklar için, insanca bir hayat için, bütün emekçi halka yarının yolunu gösteriyor. Satılmış Tepe'ler, Mehmet Çavdar'lar, Şerif Aygün'ler, Yaşar Yıldırım'lar, Mustafa Baylan'lar Mehmet Gıdak'lar, Necmettin Giritlioğlu'lar, Hüseyin Çapkan'lar ve daha niceleri, işte, bu yolun yiğit öncüleridir.

Köylü Hareketleri Önemli Bir Aşamaya Ulaştı

Türkiye'nin kesin bir kavgaya, aydınlık bir geleceğe yönelişinin ikinci önemli göstergesi, şüphesiz ki köylü hareketleridir. Şehirlerde işçi sınıfı geleceğin siyasi iktidarı ve sosyalist dönüşümler için mücadelenin ilk adımlarını atarken, kırlarda köylülük demokratik talepler ileri sürüyor, toprak için, tefeci-aracı sömürüsüne sonvermek için, burjuvazinin devletine karşı emeklerinin hakkını elde etmek için mücadele ediyor.

Yoksul ve orta köylülüğün, bugüne kadar Türkiye'nin dört bir yanında giriştiği hareketler, «köylülüğe yardım edecek, onu yönetecek ve doğru yolu gösterecek kadar güçlü ve yetenekli bir sınıfın, işçi sınıfının, örgütlü liderlik ve savunuculuğu»nun eksikliğini tekrar tekrar ortaya koydu. Bununla birlikte, özellikle 1967'den bu yana yapılan toprak işgalleri, mitingler, yürüyüşler ve öteki gösteriler çok önemli bir potansiyeli bir kere daha ispat ediyor. Türkiye'de köylülüğün yeri gözönüne alındığında, son bir kaç yılın köylü hareketlerine, bu potansiyelin ortaya çıkışının sadece başlangıç belirtileri olarak bakmak gerekir.

Küçük Burjuvazi Yerini Seçiyor

Küçük burjuvazinin köylülük dışındaki kesimleri ne huzursuz, hareketli ve hızlı bir örgütlenme

içinde. Bu ara sınıfın birbirinden oldukça önemli farklarla ayrılan çeşitli katları, devrimci gelişme karşısında yerlerini seçme sürecindeler.

Şehir küçük burjuvazisinin üniversite gençliğini, öğretmenleri, teknokratları da içine alan bir bölümü bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinin etkili unsurları durumunda. Bu ilerici bölüğün bir kanadı, birtakım sözde sosyalistlerin de kışkırtmalarıyla «zinde kuvvetler»e «geleneksel görevler» vehmederek, bu yolda işçi sınıfının devrimci mücadelesinden bağımsız bir küçük burjuva radikalizminin yeni örneklerini verirken, diğer bir kesim, geçmişini unutturmaya çalışarak, köylülüğün, esnaf ve zanaatkârların desteğini kazanma planları peşinde.

Zengin köylülerle, şehir ve özellikle kasaba küçük burjuvazisinin gelişmekte olan kesimleri, egemen ittifakla işbirliği yapıyor. Gittikçe yaygınlaşan irtica akımlarının da etkisiyle, bu unsurlar, egemen ittifakın sivil vurucu güçleri olarak kullanılıyor ve 'önemli görevler' için hazırlanıyorlar.

Kürt Halkının Demokratik Mücadelesi

Türkiye'nin içinde bulunduğu toplumsal kaynaşmanın en önemli unsurlarından biri de Kürt halkının demokratik mücadelesidir. İşçi sınıfına ve onun sosyalist hareketine yöneltilen ağır baskılarla aynı dönemde, yıllarca Türk şöven milliyetçiliğinin eritme

(asimilasyon) politikasına hedef olan Kürt halkı, burjuvazinin hâlâ devam eden bu anti-demokratik tutumuna karşı, varlığını korumak ve geliştirmek için direniyor. Doğu Anadolu'da kapitalizmin gelişmesi, ve diğer demokratik mücadelelerin etkileriyle yeni bir hız kazanan bu direniş, küçük burjuva milliyetçiliğinden uzaklaşıp sosyalist hareketle yanyana geliştiği ölçüde olumlu, devrimci bir nitelik taşımaya devam edecektir. Kürt halkının demokratik mücadelesi, işçi sınıfı ve hareketiyle omuz omuza yürüdüğü sürece bölücü değil, tam tersine Türkiye halklarını kardeşliğe, dayanışmaya yöneltici olacaktır.

Yarının Türkiyesi : Sosyalist Türkiye

İşçi sınıfı hareketleri, köylülüğün, küçük burjuvazinin bir kesiminin ve Kürt halkının mücadeleleri, son tahlilde, hep ileri bir topluma yönelmiş devrimci kavganın uyumlu parçalarıdır. Sonuna kadar devrimci bir sınıf, işçi sınıfı, ve onun partisi, sosyalist parti, her türlü engeli aşarak, mutlaka, bütün bu ilerici ve devrimci hareketleri kendi önderliği altında birleştirecek ve yarının Türkiye'sini sosyalist Türkiye'yi kurmaya yönelecektir.

EGEMEN İTTİFAK TELÂŞ İÇİNDE TERTİPLER DÜZENLİYOR

Egemen ittifak yaklaşan tehlikeyi görmektedir. Telâşı, hazırlıkları bundandır.

Kapitalizmin gelişmesi ve gittikçe güçlenen anti - emperyalist, demokratik, ve sosyalist mücadele emperyalizmin de yönlendirmesiyle, egemen sınıf ve tabakaların kendi içlerindeki sürtüşmeleri görülmemiş boyutlara ulaştırmıştır.

Emperyalizm ve burjuvazi, devrimci gelişimi duraksatabilmek, saptırabilmek için güçlerini yeni ve daha elverişli bir düzenlemeye sokmanın planları peşinde. Burjuva partileri içindeki bölünmeler, yeni parti kurma hazırlıkları, üç partinin birleşmesi, Ticaret ve Sanayi Odalarındaki çatışmalar, orduyu daha da politikanın içine çekme, komutanlara dayanma çabaları, kapitalizmin gelişmesi yanında, temelde hep, bu, güçleri yeniden düzenleme gayretlerinin sonuçlarıdır.

Egemen ittifakın, ne yolla olursa olsun, giriştiği hazırlıkların amacı tektir: bütün dünyada olduğu gibi, kapitalizmin çöküşünü geciktirebilmek, iktidarını bir süre daha devam ettirebilmek.

Bu amaca ulaşabilmek için, yıkılışını geriye atabilmek için, egemen ittifak, ilerici ve devrimci hareketleri boğmak, bölmek, birbirine düşürmek, en azından birbirinin desteğinden yoksun kılmak istiyor.

Emperyalizm ve işbirlikçi egemen güçler, işçi sınıfı hareketini, daha uzun süre, bağımsız siyasi ör-

gütünden yoksun bırakmak, iktidara yönelmişlikten alıkoymak için vargücüyle çalışıyor.

FAŞİZM

Egemen ittifak devrimci ve ilerici hareketleri bölmeyi başaramaz, işçi köylü dayanışmasını engelliyemez, Kürt ve Türk halklarını birbirine düşüremez, demokratik, anti - emperyalist ve sosyalist hareketlerin bütünlüğünü bozamazsa, kısacası alışılmış yollarla devrimci gelişimi duraksatamazsa, başvurmaya çalışacağı yol açıktır: faşizm. Yani, zorba burjuva iktidarının bu zorbalığını en üst seviyeye çıkarması, büsbütün silâha dayanması.

Emperyalist - kapitalist sömürünün Türkiye'yi içine soktuğu batağın gittikçe derinleştiği, dünya kapitalizminin de yeni bir krize girdiği gözönüne alınırsa, devrimci hareketin bu gelişim seviyesinde *bile*, egemen ittifakın kolayca faşizme yönelebileceği tahmin edilebilir.

SOSYALİST HAREKETİN DAĞINIKLIĞI VE HASTALIKLARI

Türkiye tam bir toplumsal hareketlilik içinde. Kitle hareketleri ve özellikle işçi sınıfı hareketleri önemli boyutlara ulaşmakta. Egemen ittifak yeni tertipler peşinde. Ama öte yandan, sosyalist güçler

bu devrimci gidişi değerlendirebilecek, burjuvazinin tertiplerini bozabilecek bir örgütlenme ve etkinlikten uzaklar.

Bugün, bütün devrimci ve ilerici gelişimin öncüsü olması gereken sosyalist hareketin durumu, bu mücadeleye başkoymuş kişileri bir an önce çözümlenmesi gereken çok ciddi sorunlarla karşı karşıya bırakmaktadır.

İşçi sınıfının hem sayıca, hem de giriştiği hareketlerin niteliği açısından önemli bir seviyeye ulaştığı Türkiye'de, işçi sınıfı ideolojisinin yaygınlığı ve işçi sınıfı politik örgütlenmesi ciddi bir nisbî gerilik içinde bulunuyor.

Küçük burjuva bürokrasisi ve burjuva iktidarlarının yoğun baskıları; işçi sınıfına bilinç taşımak ve örgütlenmesine yardımcı olmakla görevli sosyalist aydınların sosyalist teoriyi ve başka ülkelerin pratiklerini öğrenmekte, Türkiye şartlarını incelemekte ve bu bilgilenme sonucunda geçerli bir bilinçlendirme ve örgütleme politikası izlemekteki başarısızlıkları; var olan kadroların, baskılar karşısında etkilerini, ilişkilerini hemen bütünüyle kaybetmeleri, Türkiye'de sosyalist hareketin, benzer iktisadi ve sosyal özelliklere sahip ülkelerle karşılaştırıdığında, çok geri kalmasına yolaçmıştır. Öte yandan 1925'ten 1960'a kadar geçen 35 yıllık sürede işçi hareketlerinin hemen bütünüyle durduğunu, sürekli olamıyan bir-iki

istisna dışında kukla olmayan işçi örgütleri kurulamadığını biliyoruz. Bu yüzden 1960'lara gelindiğinde, köklü geleneğini kurmuş önemli bir sosyalist eylem ve düşünce birliğinden bahsetmek güçtür.

Türkiye İşçi Partisi

TİP, işte işçi sınıfı ve sosyalist hareketin dışındaki bir dinamiğin doğurduğu nisbî bir demokrasi ortamında, 1960 öncesi sosyalist kadrolardan bağımsız olarak, bir kısmı sosyalizme yakın kişilerden oluşmuş bir sendikacı grubu tarafından kuruldu. Zamanla 1960 öncesi kadroların ve yeni yetişen solcuların desteğini kazandı, onların çok büyük bir bölümünün örgütü niteliğini aldı. Bununla birlikte, hiçbir zaman işçi sınıfının iktidara yürüyen siyasi partisi niteliğini kazanamadı. Eski kadrolar dahil, ideolojisiyle eylemiyle bu yola yöneltilmesi, uzun zaman ciddi bir şekilde düşünülmedi bile. Fakat herşeye rağmen 1963'ten 1967'ye kadar 4 yıl, demokratik ve anti - emperyalist mücadelenin sürdürülmesine önemli katkıları oldu.

Örgütlenme biçimi, üyelerinin sınıfsal kökenleri ve nitelikleri, işçi sınıfı karşısındaki durumu, diğer emekçi kitlelerle ilişkileri ve örgüte hakim olan ideolojinin temel çizgileriyle kesinlikle bir sosyaist parti niteliğine kavuşamayan TİP, sosyalist hareket içinde gerçek ayrım çizgilerin' kazanamadan gelişen

ideolojinin, tartışmaların yansımaları ile daha da derin bir krize sürüklenmiş bulunuyor.

1960 sonrasında sol'un tek ciddi örgütlenme deneyi olan TİP'in bu durumu yüzünden; merkezi siyasi örgütten yoksun olmasına rağmen gittikçe yoğunlaşan işçi hareketlerine bakıp bunları alkışlamakla yetinmek ve «İşçi sınıfı gevezeliği»ni artırmak pasifizmin yeni bir türünü teşkil eder hale gelmiştir.

Küçük Burjuvazi, Hastalıklarını Birlikte Getiriyor

Sosyalist hareket, irili ufaklı, birbirine düşmanlaşmış bir çok gruba bölünmüştür.

Ciddi bir teorik bilgi eksikliği hüküm sürmektedir. Bilimsel sosyalizmin klasiklerinin, dünya devrimci pratiğinin tecrübelerinin yeterince bilinmemesinin de etkisiyle, içi boş kalıplar ve karşılıklı küfürleşmeler ideolojik mücadele olarak sunulmakta, ama bu sözde ideolojik mücadele, bir sağırlar diyalogu olmaktan çok az öteye geçmektedir. Bilimsel sosyalist teorinin birtakım ısmarlama kalıplara uydurulmak için çarpıtılması, Türkiye'nin sosyal ve iktisadi

tarihinin, üretim tarzının, sınıf yapısının bu kalıplara sığdırılacak biçimde tahrif edilmesi, artık bir alışkanlık haline getirilmiştir.

Sosyalist teorinin, ışığında, ülkenin özel koşullarını gözönüne alan bir çalışmaya yönelmek ve böylece Dünya ve Türkiye şartlarından yola çıkan bir ideolojik birlik sağlamak yerine, genel kalıplar, reçeteler, havada kalan sloganlarla «durum idare edilmeye» çalışılmış, bu yol tekrar tekrar iflas ettikçe de bölünmeler sürüp gitmiştir.

Gruplarda tabandan, militanlardan kopuk, dar yönetici klikler oluşmuş, bürokrasi başgöstermiş, asgari örgütsel ilkeler bir kenara itilmiştir. Bu yüzden iç dinamizmden yoksun bu gruplarda, yetersiz yöneticilerin yerini sağlıklı ve yetenekli genç kadrolar alamamış, yeni elemanlarla yöneticiler arasında anlaşmazlıklar çıkmış, kopmalar olmuştur. Öte yandan, örgütsel anarşi grupların kendi içlerinde de bütün şiddetiyle devam etmiş, dolayısıyla teori-pratik birliğine dönük kademeli kadrolaşma yöntemi uygulama alanı bulamamıştır.

Gruplar arası «ideolojik mücadele», yönetici kliklerin kadroları diğer gruplara karşı alabildiğine kışkırtmaları ve burjuvazinin büyük bir rahatlık içinde uyguladığı provokasyonlarla, nihayet taşlı, sopalı, tabancalı kavgalar haline dönüşmüştür.

Bütün bu hastalıkların temelinde bugünkü kadroları oluşturan unsurların sınıfsal kökenleri yatar. Küçük burjuva sosyalist harekete damgasını vuruyor. Sosyalist hareket, bugün, Türkiye'nin küçük burjuva ülkesi niteliğine direnmek bir yana bunu aynen yansıtan, bütün hastalıklarını taşıyan bir yapıya sahiptir. «Sosyalizmin işçileştirilmesi ve işçilerin sosyalistleştirilmesi» sağlanamadığı için bu görevi yerine getirecek etkin bir sosyalist partinin varedilmesi başarılamadığı için, her türlü küçük burjuva hastalığı, sapmalar proletaryayı bilinçlendirmek ve örgütlemekle görevli aydın grupların içinde şu ya da bu kılıkta boy göstermektedir. İkinci enternasyonal oportunizmi çizgisinden, sol sekterliğe; pasifizm ve parlamentarizmden, terörizm ve anarşizme; zihin, yürek ve beden uyuşukluğundan, entellektüalizme, yürek ve beden uyuşukluğundan, entellektüalizme, fantaziye kadar akla gelebilecek her türlü sapma ortalığı toza, dumana katmaktadır. Sosyalist hareket bu sınıfsal temele dayandıkça, işçi sınıfına ve işçi sınıfının dünya görüşüne karşı bu sorumsuzluk devam ettikçe, adı geçen hastalıklar sürüp gidecektir.

İşçi sınıfının en ileri unsurlarından kaynaklanmayan, bilimsel sosyalizmi kendine kılavuz almamış, bağımsız ve merkezi bir örgüte sahip olmayan bir sosyalist hareketin küçük burjuva hastalıklarını yenmesi mümkün değildir.

Ama şu sevindiricidir ki, küçük burjuva sosyalizmini etkisiz kılacak, tecrit edecek gelişim hız kazanmaktadır. Hareket içindeki gruplaşmalar yavaş yavaş gerçek ayırım çizgilerine, yani küçük burjuva sosyalizmi ile işçi sınıfı sosyalizmi arasındaki kesin ayırım çizgisine oturmak yolundadır. Küçük burjuva sosyalizminin çeşitli türleri, artık geçmiş yıllardaki bütünlüklerini koruyamamaktadırlar. Sunî gruplar sosyal pratiğin kanunlarına mahkûm olup, boyuna bölünmektedirler. Devrimci hareketin gerisine düşenler saf dışı olmaktadırlar, ya da olma yolundadırlar. Birkaç yıla kadar bu olgu çok daha açık seçik olarak kendini gösterecek bu günün nice «kahraman»ı, iki yıl öncesinin cakalı «kahraman»larının yanına gideceklerdir.

Bütün hastalıklar, devrimci pratik içinde yavaş yavaş açığa çıkmakta, proleter unsurlar ve savundukları ilkeler üstünlüklerini isbat etmektedirler. Ama bu sağlıklı gelişim henüz gerçek kampları belirlemekten uzaktır. İşçi sınıfı sosyalizminin teoride ve pratikte kendini sonuna kadar kabul ettirmesi, küçük burjuva sosyalizminin hareketten tecrit edilmesi için yapılacak çok iş, alınacak uzun bir yol vardır.

Temel Görev: Sosyalist Parti

Egemen ittifakın oyunlarına düşmemek, işçi sı-

nıfının ve bütün devrimci ve ilerici atılımların öncüsü olabilmek için, yerine getirmemiz gereken öncelikli görev ortadadır. Egemen ittifakın tertiplerini boşa çıkarabilmenin ve bütün devrimci ve ilerici hareketleri işçi sınıfı öncülüğünde, dayanışmalı tek bir atılım halinde birleştirebilmenin, her türlü sapma eğilimini engelleyebilmenin dünya devrimci hareketine karşı sorumluluklarımızı yerine getirebilmenin yani önümüzdeki devrimci görevlerin üstesinden gelebilmenin temel şartı bir sosyalist partinin varolması ve hızla artan bir etkinlik kazanmasıdır.

Çünkü sadece bir sosyalist parti, yani işçi sınıfının en ileri, fedakâr kesimini içinde barındıran; bu sınıfın bir tüm olarak çıkarlarını savunan, tahlillerini bu çıkarlara göre yapıp, eylemini bu çıkarlara göre ayarlayan; eylem içinde öncülüğünü isbat ederek sadece işçi sınıfının değil, giderek bütün emekçi kitlelerin politik yöneticisi olabilen bir parti, fedakâr ve bilinçli üye tabanının politik pratik içinde oluşan, özgürce belirttikleri katkılarını toplayıp, bunlarla merkezi bir disiplin içinde politikasına yön veren bir örgüt önümüzdeki devrimci görevleri başarabilir.

Yoksa, bu görevler, işçi sınıfının önderi olduğunu iddia eden her politik partinin üstesinden gelebileceği görevler değildir.

Devrimci mücadeleler tarihi, programında sosyalizme yer veren, ama bu sözlerin eyleme dönüştürülmesi gerektiğinde, sosyalizmi mücadele ile başarılacak somut bir görev olarak anlamıyan, sadece bir propaganda sloganı halinde geveleyen çok «sosyalist parti» görmüştür.

Tekrar edelim. En devrimci ortam bile, durumu dosdoğru değerlendirebilen, bu doğru değerlendirmelerin ışığında mücadeleyi sonuna kadar yürütebilen, geniş işçi kitlelerine önderlik edip, bütün emekçi kitleleri yönetebilen bir parti olmadıkça zaferle sonuçlanamaz. Bu konuda hayale kapılanlar, sorumsuzluk içinde bulunanlar işçi sınıfını ve onun sosyalist hareketini saptıranlardır.

Bütün bunları söylemekle şüphesiz ki bir keşif yapmıyoruz; sadece devrimci hareketin binlerce kere isbatladığı bir gerçeği tekrarlıyoruz. Yoksa sosyalist partinin varlığının ve etkinliğinin önemi, gerçek sosyalistlerin yeni farkına vardıkları, üstesinden ufak tefek güçlüklerle gelinebilecek bir görev, bir sorun değildir.

Sosyalist parti çalışmaları gibi, sosyalist parti için çalışmalar da burjuva iktidarlarının ve küçük burjuva hastalıklarının en zayıf, ama en etkili noktasına, şahdamarına yönelmiştir.

Egemen ittifak örgütlü bir sosyalist hareket karşısında çaresiz kalacaktır; bütün silâhları kendi-

ne dönecek, kitlelerin çığ gibi büyüyen gücü önünde tarihin karanlıklarına gömülmeye mahkûm olacaktır.

Bu yüzden gerçek bir sosyalist partiyi varetmeye ve etkin kılmaya yönelmiş bütün çalışmalar, egemen ittifakın şiddetli, müsamahasız, en örgütlü baskılarıyla karşılaşacaktır. Bütün mücadele sürecimizde, baş düşmanın emperyalizm ve egemen sınıfların bizi yoketmeye, etkisiz kılmaya çalışan hücumları olduğu asla akıldan çıkarılamalı, provokasyonlara düşülmemelidir.

Çalışmalarımızda karşılaşacağımız öteki büyük tehlike, egemen ittifakın dolaylı saldırıları ve her türlü küçük burjuva hastalıklarıdır. Kavganın her döneminde bu saldırı ve hastalıkları doğru tesbit edemeyen ve zararsız hale getiremeyen bir politik çalışmanın başarı şansı yoktur.

Önümüzdeki Engeller Bizi Yıldıramayacaktır

Bir sosyalist partinin gerekliliğini döne döne tekrar etmek, ya da ülkemizin ve öteki ülkelerin devrimci pratiklerinin ortaya koyduğu sonuçlara dayanmayan, gelişigüzel eylemlere, teorik çalışmalara girişmek söz konusu olamaz. Önümüzdeki engelleri görmek ve bunları nasıl aşabileceğimizi büyük bir dikkatle araştırmak zorundayız.

Emperyalizmin ve burjuvazinin hücumlarına

göğüs gerebilmenin, bunları etkisiz bırakmanın kesin adımlarla iktidara yönelmenin tek yolu, gerek şartı, bu hücumları karşılayabilmeye hazır, güçlü, bir örgütlenme içinde olmaktır. Bunun için sosyalist hareketi işçi sınıfı tabanına oturtmak, yani sosyalist harekete burjuvazinin yokedemiyeceği, başarısını engelleyemiyeceği kaynaklar, sağlam kökler kazandırmak durumundayız. Burjuvazinin icazetinden bahsedip bürokrat artıklarının icazetine sığınmaktan başka birşey düşünmeyenlerin, üstünde hiçbir zaman ciddiyetle durmadığı bir konudur bu. Sosyalist örgütlenme faşizmden sakınmanın çaresini pasifizmde bulan küçük burjuva sosyalistlerinin kaçtıkları ve kaçmakta devam edecekleri bir görevdir.

Emperyalizmin ve burjuvazinin baskılarına karşı durmanın ikinci şartı, devrimci ve ilerici hareketler arasında, *eleştirici* bir dayanışmanın sağlanmasıdır. Sadece son on yıllık tecrübeler bile kesinlikle ispatlamıştır ki, egemen ittifaka karşı en geniş devrimci ve ilerici cephenin yolu şu ya da bu ilerici hareketin kuyruğuna takılmaktan değil, popülizmden değil, eleştirici bir dayanışmadan, bütün akımlar, güçler karşısında bilimsel sosyalizmden taviz vermeyen, işçi sınıfının bağımsız tutum alışından geçer. Bu ilkeye uymayan çabalar geniş cephe sloganı altında gerçekte bölücülük anlamını bile kazanabilir.

Devrimci ve ilerici hareketler - sosyal güçler örgütler arası güçbirliği, şüphesiz asıl sosyalist partinin varlığı ve etkinliği ile gerçek içeriğini kazanacaktır. Bununla birlikte belirtilen hedeflere yani sosyalist partiyi varetmeye ve etkin kılmaya ulaşılabilmesi için veriecek mücadele içinde de güçbirliği asla ihmal edilmemesi gereken bir görevdir. Devrimci ve ilerici hareketler, örgütler, sosyal güçler arası güç birliği sol sekter unsurların saptırmalarına karşı titizlikle korunacak bir ilke olmalıdır. Sosyalist devrimin başarı şansı buna bağlıdır.

Emperyalizmin ve burjuvazinin doğrudan hücumlarını göğüsleyebilme ve geriletmenin taşıdığı büyük önem daha geniş demokratik haklar için mücadelenin önemini de birlikte getirmektedir. Sosyalist Partiyi varetmeye, etkin kılmaya yönelmiş bir hareket aynı zamanda demokratik mücadelenin de yılmaz, fedakâr, aktif, öncüsü olmak *zorundadır.* Varolan demokratik ortamla yetinmek, bunu abartmak pasifizmin, ve proleter hareketine karşı sorumsuzluğun gerekçesidir. Kapitalist düzene son vermek için çalışanlar gerçek demokrasinin sadece ve sadece sosyalist toplumda mümkün olduğunu ama bütün mücadele süreçleri boyunca burjuva iktidarlarının en sert ve kesin hücumlarıyla yüzyüze kalmak *zorunda* olduklarını, daha geniş demokratik haklar için mücadelenin sosyalist kavganın kopmaz bir parçası olduğunu görmek ve daha önemlisi eylemlerini bu ge-

rekliliği gözönüne alır bir şekilde düzenlemek durumundadırlar.

Emperyalizmin ve burjuvazinin dolaylı saldırılarının, küçük burjuva hastalalıklarının, emperyalizmin ve burjuvazinin doğrudan hucumlarıyla bütünleştiğini görmek, yumuşaklıktan, kararsızlıktan, kaçınmak gerekir. Proleter hareketi içine mücadelenin çıkarlarına ters düşen unsurların ve düşüncelerin sızması, ancak, mücadelenin içinde yürütüldüğü ortamı ve bu sürecin her noktasında, işçi sınıfının gerçek çıkarlarını doğru tesbit ederek önlenebilir. Bunun da yolu, Türkiye'nin ve bütün dünyanın devrimci pratiğinin mümkün olduğu kadar ayrıntılı bir şekilde özümlenmesi, Türkiye şartlarının, sınıf yapısının doğru tesbiti ve sosyal pratikle boyuna zenginleştirilmesidir.

Asla akıldan çıkarmamak gerekir ki, hem devrimci ve ilerici hareketler bütünlüğü içinde, hem de sosyalist partiye yönelmiş çalışmalar içinde, küçük burjuva hastalıklarıyla mücadele metodu, ideolojik mücadeledir, yanışları açığa çıkarma, ikna ve özeleştiridir. Kuvvet kullanmaya kesinlikle müsamaha gösterilemez. Özellikle içinde bulunduğumuz dönemde, yani proetaryanın devrimci siyasi örgütüne giden yolda, hiç bir grup işçi sınıfı adına diğer gruplara karşı terör kullanamaz. Bu tip davranışlar, nereden gelirse gelsin, sosyalist hareket dışı, devrimci ve ilerici hareketler dışı sayılmalı, şiddetle

eleştirilip, gerektiğinde aynı metotlarla yokedilmelidir.

Teori-Pratik Birliği

Teorik çalışma ve ideolojik mücadele ile eylemden kopuk entelektüel gevezelikler, polemikler, dedikodu ve kulis bataklığı apayrı şeylerdir. Teorik çalışmaları eylemle bütünleştirmek, eylem imtihanından geçirmek gerekir. Sol gevezelikle mücadelenin ve onu teşhir etmenin en iyi yolu eylemle mahkûm etmektir.

Bilimsel Sosyalizmin Disiplini En Önde Gelir

Küçük burjuva sosyalizminden işçi sınıfı sosyalizmine geçiş dönemlerinde, kişileri bağlayan en üst disiplin büyük önem taşır. Bu iki birbirine taban tabana zıt, uzlaşmaz hareket ve düşünce biçiminin gerçek ayrım çizgilerine ulaşabilmenin yolu, bilimsel, sosyalizmin disiplini, sosyalist partiye giden yolun disiplinini grup disiplininden, şu ya da bu örgütün disiplininden üstün tutmaktır. Sosyalist partiye yönelmiş çalışmalar, zorunlu olarak, sunnî grupları bölücü olacaktır; küçük burjuva tutumu ile işçi sınıfı devrimciliği arasındaki derin çizgiyi koyacaktır. Bu gerçeği gözden kaçıran çalışma, dar kalıplar içine hapsolmuş bir çalışmadır. Sosyalist harekete devrimci bir atılım getiremez.

Bilimsel sosyalizmin disiplinini, en üst disiplin tutmak, asla anarşiye, bozgunculuğa gerekçe olamaz. İşçi sınıfının gerçek çıkarlarını savunan ve eylemlerini bu çıkarlara göre düzenleyen kişiler, grupçuluk, «küçük esnaflık» tavrından uzak olacaklardır.

ÇİZGİLER : SAPMALAR

Sosyalist partiye giden yoldaki bu ikili görevimiz, günümüzde bizi, egemen ittifakın doğrudan saldırılarına hazır ve dayanıklı olmaya zorlarken, öteyandan küçük burjuva hastalıklarına teşhis etmeyi, bu hastalıkların egemen olduğu grupların yıkılış süreçlerini hızlandırmayı gerekli kılmaktadır.

Bugün, Türkiye ssoyalist hareketi, saplandığı yanlışlar, üzerinde dikkatle durulması, ayrıntılarıyla ortaya konulması gereken başlıca iki çizgi halinde gelişmektedir.

Emek: Revizyonizm ve Pasifizm Durağı

Bunlardan birincisi, Emek dergisinin sözcülüğünü yaptığı sapmadır. Emek, Türkiye sosyalist hareketinin ve Türkiye İşçi Partisinin bugün karşı karşıya bulunduğu hastalıkların başlıca sorumlusudur.

Türkiye İşçi Partisinin yönetimine hâkim olduğu uzun yıllar boyunca, Partinin işçi sınıfı tabanına oturamamasının, üye yapısı, örgütlenmesi, iç işleyişi

ve hâkim ideolojisi ile, sosyalist bir öz kazanamamasının, devrimci ve ilerici hareketlerin gerisinde kalmasının bütün sorumluluğunu taşımaktadır. Bu yüzden zaten elverişli Türkiye ortamında, başka küçük burjuva hastalıklarının hızla yeşermesine yol açmıştır. Bu açıdan, Emek grubu ile Millî Demokratik Devrim tezini savunanlar arasındaki mücadele Emek'in, gelişmesine büyük yardımlarda bulunduğu bir sapmayı, sosyalist hareket dışına değil, TİP dışına, hem de sunnî yollarla itme çabasıdır. Emek'in kendine bayrak edindiği «iç hat manevrası» sloganı bir pasifizm teorisinden ibarettir.

Cankurtaran simidi olarak anti - MDD'ciliğe sarılan ve MDD sapmasına ve saldırganlığına karşı çevresinde ilkesiz bir beraberlik kanadı oluşturan Emek, bu kanadı, genel geçer, sloganlarla çevresinde tutmaya kendisini «ehven-i şer» olarak görenleri oyalamaya çalışmaktadır.

Sosyalist devrimi soyut bir kavram haline getiren, asla ayrıntılarına indiremediği bu tezi savunmanın yolu olarak kestirmeden emperyalizmin Türkiye'deki önemini inkâr etme ve sınıf mücadelesini anti - emperyalist mücadeleden ayırma çabasına giren Emek, baş teorisyenlerinin aslî ve müstear imzalarıyla «devrim ve seçim» üzerine spekülasyonlarla, pasifizm ve parlementarizm örgüsünü tamamlamıştır.

Emek deneyi, yer yer doğruya yaklaşan bir ta-

kım entellektüel tesbitlerin, tek başına nasıl anlamını yitirdiğini, sloganların, eylemde somutlanmamasının bu sloganları nasıl kof ve kısır bıraktığını, devrimci bir gelişim çizgisine ulaşamıyan grupların ayakta durabilmek için başvurdukları dedikodu ve kulis geleneğinin, kongre hesaplarına boğulmanın bir grubu nerelere götürebileceğinin iyi örneklerinden biri olarak anılacaktır.

MDD: Sosyal Pratiğin Adım Adım Gerilettiği Bir Çizgi

Sosyalist hareketin karşı karşıya bulunduğu ikinci ana sapma çizgisi önce «güçbirliği», sonra «geniş cephe», daha sonra da «millî demokratik devrim» sloganlarıyla ortaya çıkan sapmadır.

Bütün gelişim süreci boyunca, işçi sınıfının ve işçi sınıfı hareketlerinin adım adım *geri sürdüğü* bu tez, sosyal pratiğin yokolmaya mahkûm ettiği, bütün inandırıcılığını yitirmiş bir çizgiyi, küçük burjuva radikalizminin sosyalist harekete yansımasını temsil etmektedir.

Sınıfsal kökeni dolayısıyla, bugüne ve yarına değil, geçmişe dönüktür; «gelişen»e değil «kaybolan»a yönelmiş, tahlillerini bunlar üstüne temellendirmiştir.

Bu yüzden üretim güçlerinin ulaştığı seviyeyi, hâkim üretim tarzını, Türkiyede sınıfların birbirle-

rine göre konumlarını ortaya koyarken tahriflere başvurmuştur. Tarihsel gerçekleri çarpıtmıştır.

Türkiye sosyalist hareketinin en öncelikli sorunu olan sosyalist parti üzerine yapıcı eleştiriler, öneriler getirmemiştir, sempatizanlarını bu yönde eğitmek yerine yıkıcı, örgütlenmenin önemini gözden uzak tutucu olmuştur.

TİP'in gitgide hareketin dışına düşmesi ve bu durumdan sortmlu yöneticilerinin iki kanada ayrılmasıyla yaygınlık kazanan MDD tezi küçük burjuva bürokrasisi karşısında hiçbir zaman eleştirici olamamış, tam tersine küçük yaştan beri enjekte edilen Kemalist ideolojinin genç kafalardaki önemli kalıntılarından yararlanma yolunu tutmuştur. Böylece etkilenen genç kadroların, potansiyeli çok uzun süre sadece üniversitelere hapsedilmiş, gençlik içinde sosyalist hareketi uzun yıllar uğraştıracak zararlı çizgilerin güç kazanmasına yolaçılmıştır.

Bu çıkış noktalarının sonuçta vardığı yer, demokratik, anti - emperyalist ve sosyalist mücadelenin birbirinden tam bir «Çin seddi» ile ayrılması, antiemperyalist ve demokratik mücadelenin sınıfsal özünün inkâr edilmesi, sözde geniş cepheci, sözde toplayıcı «millici» sloganlara yönelinmesidir.

Türkiye'de Millî Demokratik Devrim akımının başlangıçta şehir küçük burjuvazisine verdiği önem, «asker-sivil aydın zümre devrimciliği»nin sosyal pra-

tikte açığa çıkmasından sonra, bu defa köy küçük burjuvazisine yöneldi. MDD hareketinin, ülke koşullarını değerlendirmeden ve proleter örgütlenmesini ikinci plâna iterek köycülüğe kayması, tarihte pek çok örneği görülmüş bir hastalıktır. İşçi örgütlenmesini ihmal ederek, köy çalışmalarına ağırlık verilmesi yeni sapmalar doğurmaktadır. Sanayi proletaryasının büyük kesimine dayanan, bir sosyalist parti olmaksızın, ne yoksul ve orta köylünün devrimci potansiyeli işçi sınıfı ittifakına kazanılabilir, ne de halk savaşından söz edilebilir.

İşçi sınıfı hareketlerinin ve kapitalistleşmenin bütün sonuçlarının tezlerini daha da çürütmesiyle, geçmişi inkârı, günahlardan kurtulmayı üstün tutan bir grubun savunmasını daha kolay bulduğu yeni bir bölücülüğe başvurması ile MDD küçük burjuva akımının iki ayrı tavrını, iki ayrı kolunu temsil eder olmuştur.

Devrimci gelişme bu tez sahiplerini daha defalarca geri çekilmeye zorlayacaktır. Ta ki, işçi sınıfının ve bütün emekçi halkın çıkarlarını tesbitte varolandan, gerçek ilişkilerden hareket etmeyi öğrensinler.

KÜÇÜK BURJUVA SOSYALİZMİNİN İFLÂSINA DOĞRU

Önümüzdeki dönem, «işçi sınıfı gevezeliği» içinde olanlarla, hattâ «işçiye gidenler»le, işçi sınıfı

içinde devrimci çalışmalar yapanların demokratik, anti - emperyalist ve sosyalist mücadelenin bütünlüğünden «bahsedenler»le, bu kavganın gerektirdiği taktikleri «uygulayanlar»ın, dünya devrimci pratiğinden Türkiye sosyalist hareketi için dersler çıkaranlarla, hazır kalıplara umut bağlayanların aynı gruplarda barınamıyacakları bir dönem olacak. Her somut mesele proleter sosylizmi ile küçük burjuva sosyalizmini, işçi sınıfı sosyalistleri ile sözde devrimcileri, uzlaşmaz bir biçimde karşı karşıya getirecektir. Bu bölünmeyi hızlandırabildiğimiz ve bilimsel sosyalizmin oportünizme karşı zaferini sağlayabildiğimiz ölçüde başarılı olacağız.

Sosyalist hareketin gerçek ayırım çizgilerini kazanamaması yüzünden, irili ufaklı gruplar içinde kalan sağlıklı unsurlar, Türkiye'nin gelmiş geçmiş sosyalist hareketinin bütün mirası, mutlaka geleceğin kadroları içinde yeralacaktır. Bu unsurların teori - pratik birliğini gerçekleştirerek, sosyalist partiyi varetmeye, etkin kılmaya yönelmiş çalışmaları başarı ile yürütmesi harekete yeni bir hız kazandıracaktır. Proleter sosyalizmi küçük burjuva sosyalizmine karşı zaferler kazandıkça, hem sağlıklı unsurlar tutarlı ideoloji ve eylem birliği etrafında toplanacaklar, hem de kişilerin devrimcileşmeleri sapmalardan arınmaları hızlanacaktır.

Sosyalist Parti İçin Teori-Pratik Birliği Dergisi

— Öncül görevinin proletaryanın örgütlenmesi hedefi olduğunu somutlamış bir devrimci çizginin ideolojik silâhıdır.

— Bugünkü bir takım kısır tartışmaların yerini âcil önem taşıyan tartışmaların almasını sağlayacak ideolojik çalışmalar yapacaktır. Türkiye'nin sınıf tahlillerine, emeperyalizmin konumuna ışık tutmaya, Dünya ve Türkiye devrimci pratiğinden günümüz için sonuçlar çıkarmaya çalışacaktır.

— Kısır polemiklere kapılmaksızın çarpık görüş ve tutumlara karşı kesin bir mücadele verecektir.

ÖRGÜTLENMENİN ASGARİ ŞARTLARINI YARATMALIYIZ

Sosyalist partiye giden yolda ilkesiz birlikler önermiyoruz. Aksine, toparlanma, geçmiş tecrübeler ışığında, sapasağlam ilkeler etrafında olmalıdır. Aynı zamanda, grup sekterliklerinin, küçük burjuva dar rekabetçiliğinin sosyalist hareketten tasfiye edilmesi gerektiği unutulmamalıdır.

Proletaryanın öncü müfrezesini oluşturma sürecinde, bilimsel sosyalist teoriyi Türkiye'nin somut şartlarıyla birleştirmiş ve devrimci pratikle dinamizm

kazanmış bir ideolojik birliğin oluşturulması; teori-pratik birliğini gerçekleştirmiş, profesyonel devrimci ve sosyalist kadroların yetişmesi, tüm teorik ve ideolojik olgular ışığında geçerli taktiklerle, sağlam tutarlı ve sürekli bir eyleme girişilmesi; sosyalist ahlâk ilkelerinin devrimci saflara yerleştirilmesi; eleştiri ve özeleştiri gibi silâhların gelenekleşmesi; kaypaklığın, görüşsüzlüğün, seçmeciliğin (eklektisisizmin), tüm ilkesizliklerin tasfiyesi için çalışalım.

Sosyalist Parti İçin Teori-Pratik Birliği

YAZI PROGRAMI TASLAĞI

SAYI 1 — OCAK 1971

— BİLDİRİ
— Sosyalist örgütlenme açısından TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ DENEYİ
— MARKSİZM-LENİNİZM VE MİLLİ MESELE
— GENEL OLARAK DEVRİM
— 1970'de TÜRKİYE'DE DEVRİMCİ VE İLERİCİ HAREKETLER...

SAYI 2 — ŞUBAT 1971

— TÜRKÜYE'DE KAPİTALİSTLEŞME: SANAYİ
— 1960-1970 DÖNEMIMDE İŞÇİ HAREKETLERİ
— PROPAGANDA VE AJİTASYON

SAYI 3 — MART 1971

— TÜRKİYE'DE KAPİTALİSTLEŞME: TARIM
— KÖYLÜLÜK VE KÖYLÜ HAREKETLERİ
— MARX ENGELS VE SOSYALİST ÖRGÜTLENME

SAYI 4 — NİSAN 1971

— EMPERYALİZM
— ANTİ-EMPERYALİST MÜCADELE VE SINIF MÜCADELESİ
— SOSYALİST ÖRGÜTLENME VE İKİNCİ ENTERNASYONAL
— SOSYALİST MÜCADELE VE SENDİKAL ÖRGÜTLENME

SAYI 5 — MAYIS 1971

— HALKLAR SORUNU VE KÜRT HALKI
— DOĞU ANADOLU'DA ÜRETİM GÜÇLERİNİN GELİŞMESİ
— LENİN VE SOSYALİST ÖRGÜTLENME

SAYI 6 — HAZİRAN 1971

— BURJUVA DEMOKRATİK DEVRİM AÇISINDAN TÜRKİYE
— TÜRKİYE'DE DEVRİM STRATEJİSİ
— LENİN'DEN BU YANA SOSYALİST ÖRGÜTLENME